

N:o 83.

Toinen Saarna Yhdeksäntenä Sunnuntaina Kolminaisuuden Päivästä.

Evank. Luukk. 16: 1–9.

Vaikka minä tähän asti olen postilloissa ja kirjasessani kristillisestä vapaudesta ja hyvistä töistä aivan laveasti opettanut, kuinka usko yksin ilman mitään töitä tekee vanhurskaaksi ja sitten vasta hyviä töitä tekee, niin että minulla olisi syytä olla jo vaiti siitä asiasta ja jättää kaikki evankeliumit kunkin ymmärryksen ja hengen käsitettäväksi ja selitettäväksi, huomaan kuitenkin, että se sangen harvoin on tarttunut ja harvoissa menestyy, sillä heitä alati peljästyttää ja kammottaa ne lauseet, jotka hyvistä töistä puhuvat. Näen siis kyllä hyvin, että olisi tarpeellista postilloida kaikki evankeliumit tai laittaa kaikkiin paikkoihin ymmärtäväisiä saarnaajia, jotka suullisesti asiata selittäisivät ja opettaisivat.

Niinpä on tämänkin päiväinen evankeliumi, jos sitä ilman henkeä pelkällä järjellä käsitellään, oikea pappien ja munkkien evankeliumi, josta muka saadaan oivallista tukea ahneudelle ja omille töille. Sanoohan Kristus: **Tehkää teillenne ystäviä väärästä mammonasta, että koska te tarvitsette, niin he korjaavat teitä ijankaikkisiin majoihin.** Näistä sanoista ovat he saaneet kolme pönkkää, joilla vastustavat meidän oppiamme uskosta. Me olemme nimittäin opettaneet **ensiksi**, että ainoastaan usko vanhurskauttaa ja auttaa synnistä; **toiseksi**, että hyvät työt pitää tehtämän lähimmäistä kohtaan ilmaiseksi ja vapaasta rakkaudesta; **kolmanneksi**, ettemme voi pyhain tai muiden ansioon vähääkään turvata.

Ensimmäistä vastustaa näennäisesti nämä Herran sanat: **Tehkää teillenne ystäviä väärästä mammonasta**, aivan kuin töiden pitäisi tehdä meidät ystäviksi, jotka ennen olimme vihollisia. Toista taasen nämä sanat: **että he korjaavat teitä ijankaikkisiin majoihin**, aivan kuin meidän tulisi tehdä työt omaksi hyödyksemme ja itse tähtemme. Kolmatta taasen vastustaisi se, kun Herra sanoo **ystävään korjaavan meitä, ijankaikkisiin majoihin**, aivan kuin meidän pitäisi pyhiä palvella taivas ansaitaksemme ja heihin uskaltaa. Näihin täytyy meidän heikkojen tähden vastata:

Ensimmäiseen, että usko yksin tekee hurskaaksi ja Jumalan ystäväksi.

Se perustus täytyy pitää järkähtämättömänä, että usko ilman töitä ja ilman mitään ansioita sovittaa ihmisen Jumalan kanssa ja tekee hurskaaksi, kuten Paavali Room. 3: 28 sanoo: **Siksi sen pidämme, että ihminen tulee vanhurskaaksi uskon kautta ilman lain töitä**, ja toisessa paikassa (4: 9) sanoo hän: **Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi**, samoin meillekin. Myöskin 5: 1: **Että me olemme uskosta vanhurskaaksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta**; vielä 10: 10: **Sydämen uskolla me vanhurskaaksi tulemme.** Näistä ja näiden kaltaisista lauseista tulee meidän lujasti pitää kiinni ja siihen horjumattomasti luottaa, että uskolle yksinensä, ilman mitään töitten lisäystä, luetaan syntein anteeksi saaminen ja vanhurskauttaminen.

Muisteleppas sitä vertausta, jonka Kristus Matt. 7: 17 lausuu: **Hyvä puu kasvaa hyvät hedelmät, mädännyt puu kasvaa häijyjä hedelmiä.** Siinä huomaat, etteivät hedelmät tee puuta hyväksi, vaan että ensin ilman ja ennen kaikkia hedelmiä täytyy puun olla hyvä taikka tulla hyväksi, ennen kuin se hedelmiä kasvaa. Toisessakin paikassa (Matt. 12: 33, 34) sanoo hän: **Taikka tehkää hyvää puu, niin hänen hedelmänsä tulee hyväksi; taikka tehkää mädännyt puu, niin hänen hedelmänsä tulee mädänneeksi, sillä hedelmästä puu tutaan. Te kyykäärmetten siikiöt, kuinka te taidatte hyvää puhua, koska te itse pahat olette?** On siis totinen tosi, että ihmisen täytyy ilman hyviä töitä olla hurskas, niin on selvää, kuinka mahdotonta hänen on töitten kautta hurskaaksi tulla, ellei hän entuudestaan ole hurskas, ennen kuin hyviä töitä tekee. Sillä Kristus sanoo järkähtämättömästi: **Kuinka te taidatte hyvää puhua, koska te itse pahat olette.** Siis myöskin, kuinka te voitte hyvää tehdä, koska itse olette pahoja?

Tästä käy sen vuoksi vastustamattomasti ilmi, että ihminen tarvitsee jotakin suurempaa ja kalliimpaa kuin kaikki hyvät työt hurskaaksi ja hyväksi tullaksensa ja ennen kuin voikaan hyviä töitä tehdä. Niinpä hänen ruumiillisestikin täytyy ensin olla terve, ennen kuin ryhtyy työhön ja terveen töitä toimittaa. Tämä suuri ja kallis kappale on Jumalan jalo sana, joka evankeliumissa saarnaa ja tarjoaa meille Jumalan armoa Kristuksessa. Joka sitä kuulee ja uskoo, hän tulee sen kautta hurskaaksi ja vanhurskaaksi, sillä sitä sanotaan elämän sanaksi, armon sanaksi, anteeksi antamuksen sanaksi. Se taasen, joka sitä ei kuule eikä usko, hän ei millään muulla tavalla voi vanhurskaaksi tulla. Pietarikin sanoo Ap. Tek. 15: 9, **että Jumala uskolla puhdistaa sydämet,** sillä minkä laatuinen sana on, sen laatuiseksi sy-

dänkin tulee, joka siihen uskoo ja siitä kiinni pitää. Koska nyt sana on elävä, hurskas, totinen, puhdas ja hyvä, tulee siinä riippuva sydänkin eläväksi, hurskaaksi, totiseksi, puhtaaksi ja hyväksi.

Mitä meillä sitten on sanottavaa sellaisista lauseista, jotka niin kovasti töitä vaativat, kuin Herra tässä sanoo: **Tehkää teille ystäviä väärästä mammonasta,** samoin Matt. 25: 42: **Minä isosin, ja ette ruokkineet minua?** Kuuluupa vielä moni muikin paikka sellaiselta, kuin täytyisi meidän töitten kautta hurskaiksi tulla. Me vastaamme näin:

On muutamia, jotka kuulevat tai lukevat evankeliumia ja mitä uskosta sanotaan; he suostuvat heti siihen ja sanovat uskoksi sitä, mitä he ajattelevat. Mutta he eivät sen enempää ajattele, kuin että usko on jotain, jonka omistaminen tai sikseen jättäminen on heidän omassa vallassaan, aivan kuin jokin muu luonnollinen inhimillinen tehtävä. Sen vuoksi, kun he sydämessään saavat sellaisen ajatuksen syntymään, joka sanoo: Totisesti, oppi on oikea, ja minä uskon niin olevan, he kohta luulevat sitä uskoksi. Kun he sitten näkevät toisista ja tuntevat itsessään, ettei mitään muutosta ole tapahtunut eikä töitä seuraa, ja pysyvät entisessä vanhassa menossansa, niin he arvelevat uskon ei riittävän, vaan että vaaditaan lisäksi jotain enempää ja suurempaa.

Katsos, näin keikahtavat he sille kannalle, että huutaen hokevat: No, mutta, eihän usko yksin sitä tee. Miksi ei? No siksi muka, että on toki vallan monta, jotka uskovat, eivätkä kumminkaan tee enemmän kuin ennenkään, eivätkä ole mieleltänsä muuttuneet toisellaisiksi, kuin ennen. Nämä ovat niitä, joita Juudas lähetyskirjansa 8:ssa värsyssä sanoo **unennäkijöiksi,** jotka pettävät itseänsä omalla unellaan. Sillä mitä on tuollainen heidän ajatuksensa, jota he uskoksi sanovat, muuta kuin uni ja kuvajainen uskosta, jonka he itse omas-

ta voimastansa ilman Jumalan armoa ovat sydämessään muodostaneet? Sen jälkeen tulevat he pahemmiksi, kuin ennen olivatkaan. Heidän käy nimittäin, kuten Herra Matt. 9: 17 sanoo, **että he laskevat uutta viinaa vanhoihin astioihin**, jolloin nämä särkyvät; se on: kuulevat Jumalan sanan, mutta eivät käsitä sitä, jonka vuoksi särkyvät ja tulevat vaan pahemmiksi.

Oikeata uskoa taasen, josta me puhumme, ei voida meidän ajatuksillamme aikaan saada, vaan se on yksinomaan Jumalan työ meissä ilman mitään meidän avustustamme, kuten Paavali Room. 5: 15 sanoo: **Jumalan armo ja lahja on sen yhden Kristuksen armossa runsaasti tullut**. Sen vuoksi onkin usko voimallinen, toimiva, levoton ja väsymätön kappale, joka ihmisen heti uudistaa, toiseksi synnyttää ja viepi hänet kokonaan uusiin tapoihin ja uuteen menoon, niin että sen on mahdotonta olla ilman lakkaamatta hyvää tekemättä. Yhtä luonnollisesti, näetkös, kuin puu kantaa hedelmiä, yhtä luonnollisesti hyvät työt seuraavat uskoa, ja niinkuin ei ole tarpeellista käskeä puuta hedelmiä tekemään, niin ei myöskään ole **hurskaille laki pantu**, kuten P. Paavali 1 Tim. 1: 9 sanoo, eikä häntä tarvitsekaan pakottaa hyvää tekemään, sillä hän tekee sitä itsestään, yhtä vapaasti ja pakottamatta, kuin hän ilman käskemättä nukkuu, syö, juo, pukeutuu, katselee, kuulee, puhuu, käy ja seisoo.

Kenellä nyt tätä uskoa ei ole, hän on jonnin joutava uskon ja töitten jaarittelija, joka ei itsekään tiedä mitä puhuu tai minne tämän johdolla kulkee. Eihän hän ole uskoa tuntenut, vaan hän kulkee valheen kengillä ja selittää Raamattua, joka uskosta ja töistä puhuu, omien unelmiensa ja väärin ajatustensa mukaan, jotka vaan ovat ihmismietteitä. Raamattu puolestaan omistaa sekä uskon että hyvät

työt ainoastaan jumalalle eikä meidän voimillemme.

Eivätkö ne ole nurjaa ja sokeata kansaa? He opettavat, ettemme voi mitään hyvää työtä itsestämme tehdä, mutta sittenkin yrittävät ja luulevat kykenevänsä tekemään kaikkein korkeinta Jumalan työtä, nimittäin uskoa, omien väärin ajatustensa perustuksella. Olen sen vuoksi sanonut, että meidän tulee epäillä itseämme ja, kuten apostolit tekivät (Luukk. 17: 5), rukoilla Jumalaa lisäämään uskoa. Jos meillä se on, emme enään mitään tarvitse, sillä se tuo mukanaan Pyhän Hengen, joka sekä opettaa meille kaikkia oppia että voimallisesti tekeekin kaikki ja viepi meidät kuoleman ja helvetin kautta taivaaseen.

Palataksemme nyt entiseen vastaukseemme, niin huomaa, että Raamattuun on juuri tuollaisten uneksijain ja keksityn uskon tähden pantukin tällaisia lauseita hyvistä töistä. Emme suinkaan saa luulla niiden kautta hurskaaksi tultavan, vaan niillä ulkonaisesti todistetaan ja ilmaistaan erotus väärän ja oikean uskon välillä. Missä nimittäin oikea usko on, siinä tekee se hyvää; ja ellei se hyvää tee, niin on se totisesti unelma ja väärä luulo uskosta. Samoin kuin siis hedelmä ei tee puuta hyväksi, vaan ulkonaisesti näyttää ja todistaa puun hyväksi, kuten Kristus Matt. 7: 16 sanoo: **Jokainen puu tutaan hedelmistänsä**, samoin tulee meidänkin tuntea usko hedelmistänsä.

Tästä nyt näet, että on suuri erotus olla hurskas ja tunnettaa hurskaaksi tai osoittaa hurskautta. Usko tekee hurskaaksi, mutta työt osoittavat tämän uskon ja hurskauden. Raamattu käyttää tässä yleistä ja kansan kesken tavallista puhetapaa, kuten esimerkiksi isä sanoisi pojallensa: Mene ja ole laupias, hyvä ja ystävällinen sille tai sille köyhälle. Tällä hän ei kehoita poikaansa laupiaaksi, hyväksi ja ystävälliseksi tulemaan, vaan koska tämä jo on hyvä ja laupias, tahtoo hän, että hän osoittaisi

ja todistaisi sen ulkonaisestikin hyvillä töillä ja tekisi itsessään olevan hyvän toisillekin tutuksi ja hyväksi.

Näin tulee sinun ymmärtää kaikki Raamatun lauseet töistä. Jumala tahtoo, että me uskossa saadun hurskaudemme antaisimme tulla näkyviin ja ilmi ja toisillekin hyödyksi, jotta väärä usko tulisi tunnetuksi ja poisjuuretetuksi. Eihän Jumala anna kenellekään armoaan sitä varten, että se joutilaana olisi eikä enään mitään hyötyä tuottaisi, vaan että se korkoa kasvaisi ja tulisi tunnetuksi ja niin julkisesti ja ulkonaisesti itseänsä osoittamalla olisi vetämässä jokaista Jumalan tykö, kuten Kristus Matt. 5: 16 sanoo: **Valistakoon teidän valkeutenne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät työnne ja kunnioittaisivat teidän Isäanne, joka on taivaissa.** Muutoinhan se olisi kuin salattu tavara ja kätkeyty viisauksena. Mitä hyötyä niistä on kummastakaan? Lisäksi tulee täten hurskaus ei ainoastaan toisille tunnetuksi, vaan itsellekin varmaksiksi, että se on oikea, kuten 2 Piet. 1: 10 sanotaan: **Ahkeroitkaat, että he teidän kutsumusenne ja valitsemisenne vahvistaisitte.** Elleivät nimittäin työt ole seurauksena, ei ihminen voi tietää, uskooko hän oikein; vieläpä saa hän näin ollen varmasti päättääkin uskonsa unelmaksi ja vääräksi. Aabrahamikin tuli uskostaan ja jumalanpelvostaan varmaksiksi poikansa uhratessansa, sillä Jumala 1 Moos. 22: 12 sanoi enkelinsä kautta hänelle: **Nyt minä tiedän** (se on: nyt on ilmeistä), **että sinä pelkääät Jumalata, ja et ole säästänyt ainoakaista poikaas minun tähteni.**

No pidä nyt siitä kiinni, että ihminen isällisesti hengessä, Jumalan edessä, ainoastaan uskon kautta ilman mitään töitä tulee vanhurskaaksi, mutta ulkonaisesti ja julkisesti, ihmisten ja oman itsensä edessä, tulee hän vanhurskaaksi töitten kautta, se on: hän tulee niiden kautta tuntemaan ja saa niistä varmuu-

den siitä, että hän sisällisesti on vilpittön, uskovainen ja hurskas. Sinä voit siis sanoa toista julkiseksi eli ulkonaiseksi vanhurskauttamiseksi ja toista sisälliseksi vanhurskauttamiseksi, kuitenkin niin, että julkinen vanhurskauttaminen on ainoastaan hedelmä, seuraus ja osoitus sydämen vanhurskaudesta. Ihminen ei sen kautta tule Jumalan edessä vanhurskaaksi, sillä jo ennen sitä ihmisen täytyy olla vanhurskas Jumalan edessä. Samalla tavalla voit sanoa hedelmiä puun julkiseksi hyvyudeksi, joka on seuraus ja todistus sen sisällisestä luonnollisesta hyvyydestä.

Tätä tarkoitetaan myöskin 1 Jaak. 2: 26, jossa sanotaan: **Usko ilman töitä on kuollut**, se on: koska ei töitä seuraa, on siinä varma merkki, ettei ihmisessä mitään uskoa ole, vaan kuollut ajatus ja unelma, jota hän väärin uskoksi nimittää. Näin siis me ymmärrämme Kristuksen sanat: **Tehkääät teille ystäviä väärästä mammonasta**; se on: osoittakaa julkisesti ulkonaisilla antimilla uskonne saadaksenne täten ystäviä, että vaivaiset voisivat olla teidän ulkonaisten töittenne todistajat siitä, että teidän uskonne on oikea. Sillä eivät ulkonaiset antimet voi itsestänsä ikipäivinä ystäviä hankkia, ellei ne uskosta tapahtuisi, sillä Kristuskin (Matt. 6: 2) hylkää fariseusten almut kelvottomina ystäviä tekemään, koska heidän sydämensä oli väärä. Yksikään sydän ei taas kelvolliseksi tule ilman uskoa, joten luontokin pakottaa tunnustamaan, ettei mikään työ hurskaaksi tee, vaan että sydämen täytyy ensin olla hurskas ja hyvä.

Toiseen vastataan, että kaikki työt pitää ja täytyy tehdä vapaasti ja aivan ilmaiseksi eikä niillä saa mitään omaa hyötyä tavoitella.

Tätä tahtoo Kristus, kun hän Matt. 10: 8 sanoo: **Lahjaksi te saitte, niin myös lahjaksi antakaat.** Eihän Kristuskaan kaikilla töillään ole taivasta ansainnut, sillä se oli hänen jo en-

nestään, vaan on niillä meitä palvellut; ei hän myöskään ole omaa kunniatansa tavoitellut, vaan etsinyt ainoastaan meidän hyväämme ja Jumalan, hänen Isänsä kunniata. Emme siis mekään saa missään hyvässä työssä omaamme etsiä, ei ajallista eikä ijankaikkista, vaan Jumalan kunniaksi tehkäämme vapaasti ja palkatta hyötyä lähimmäisellemme. Tätä tarkoittaa P. Paavali, kun Fil. 2: 5 ja seur. Sanoo näin: **Kullakin olkoon se ajatus, kuin Kristuksella Jeesuksella oli, joka, vaikka hän oli Jumalan muodossa, ei lukenut saaliiksi Jumalan kaltainen olla, vaan alensi itsensä, otti orjan muodon päällensä, ja tuli muitten ihmisten vertaiseksi, ja löyttiin menoissa niinkuin ihminen, nöyryytti itsensä, ja oli kuolemaan saakka kuuliainen, niin, ristin kuolemaan asti;** se on: hänellä oli itsellään kyllä, sillä hänessä oli koko jumaluuden täydellisyys, mutta sittenkin on hän meidän palvelijanamme meitä palvellut.

Syy on se, että koska usko vanhurskauttaa ja pyyhkii pois synnin Jumalan edessä, niin se myöskin antaa elämän ja autuuden. Olisihan nyt pilkallista ja häpeällistä ja uskoakin kohtaan suuri loukkaus, jos joku tahtois elää ja tehdä jotain sen saavuttamiseksi, mitä uskolla jo on ja se mukanaan tuo. Olisihan Kristuskin itseänsä pilkannut, jos olisi hyvää tehnyt tullaksensa Jumalan pojaksi ja kaiken Herraksi, joka kaikkea hän jo entuudestaan oli. Uskohan tekee meidät Jumalan lapsiksi, kuten Joh. 1: 12 sanoo: **Niille, jotka hänen otit vastaan, antoi hän voiman Jumalan lapsiksi tulla, jotka uskovat hänen nimensä päälle. – Mutta jos he ovat lapset, niin ovat he myös perilliset,** päättää P. Paavali Room. 8: 17 ja Gal. 4: 7. Kuinka voimme nyt mitään tehdä sen perinnön saavuttamiseksi, joka meillä jo on uskon kautta?

No mitä sitten sanomme tuollaisiin lauseisiin, jotka vaativat hurskasta elämätä ijan-

kaikkisen elämän ehtona, kuten esimerkiksi: **Tehkää teillenne ystäviä väärästä mammonasta;** samoin Matt. 19: 17: **Jos sinä tahdot elämään sisälle tulla, niin pidä käskyt,** vielä 6: 20: **Kootkaat teillenne tavaroita taivaassa.** Se olkoon meidän puolesta sanottu, että ne, jotka uskoa eivät tunne, puhuvat ja ajattelevat palkasta aivan samaa kuin töistäkin, sillä he luulevat tässä niin inhimillisesti käyvän, että taivaan valtakunta pitää töillä ansaittaman. Sekin on unelmia ja vääriä ajatuksia, joista Malak. 1: 10 sanoo: **Kuka on teidän seassanne, joka sulkee oven ilman palkatta?** Ne ovat palkollisia ja voitonhimoisia palkkalaisia ja päivämiehiä, jotka eivät täällä maan päällä saavat palkkansa, kuten fariseukset rukouksistaan ja paastoistaan, josta Kristus Matt. 6: 2 puhuu.

Ijankaikkisen palkan laita taasen on se, että niinkuin työt luonnollisesti seuraavat uskoa, kuten edellä on sanottu, niin ettei mitään käskyä tarvita, sillä uskon on mahdotonta olla niitä tekemättä, vaikkei sitä siihen käsketäkään, jotta erotus väärän ja oikean uskon välillä tulisi näkyviin aivan samoin seuraa myös luonnollisesti ilman etsimättä ijankaikkinen palkka oikeata uskoa, niin että vallan mahdotonta on jäädä siitä osattomaksi, vaikka sitä ei koskaan rukoiltaisikaan eikä etsittäisi. Kuitenkin siitä sen vuoksi puhutaan ja lupauksia annetaan, että vääräuskoiset ja oikeauskoiset voitaisiin tuntea ja jokainen tietäisi, mitä hänelle hyvän elämän perästä itsestään seuraa.

Otetaanpas oikein törkeä vertaus: Katso, helvetti ja kuolema on uhattu synnille, ja se on itsestään synnin seuraus aivan pyytämättäkin. Eihän, näet, kukaan tee pahaan sen vuoksi, että tahtois kadtetuksi tulla, vaan tahtois pikemmin kadtetusta välttää. Kuitenkin se siitä seuraa, niin ettei sitä tarvitsisi julistaa, koska se itsestäänkin tulee, mutta sitä julistetaan sen vuoksi, että ajateltaisiin, mikä pahan elämän

perästä seuraa. Niinkuin nyt pahaa menoa seuraa sen palkka pyytämättäkin, samoin seuraa myöskin hyvää elämää sen palkka pyytämättä. Jos juot hyvää tai huonoa viiniä, vaikka et sitä maun vuoksi tekisikään, seuraa maki kuitenkin luonnollisesti itsestään.

Kun nyt Kristus sanoo: **Tehkää teillenne ystäviä, kootkaat teille tavaraita**, niin huomaat sinä tarkoitettavan tätä: Tee hyvää, ja siitä on itsestään pyytämättäsi seurauksena, että saat ystäviä, löydät tavaraita taivaassa, saat palkan, mutta katsele yksinkertaisen silmin hyvää elämää äläkä sure palkasta; olkoon sinulla siinä kyllin, että tiedät ja uskot varman sen seuraavan ja annat Jumalan siitä huolta pitää. Sillä ne jotka palkkaa katsovat, tulevat laiskoiksi ja kyllästyneiksi työntekijöiksi ja rakastavat palkkaa enemmän kuin työtä, vieläpä rupeavat vihaamaan työtä. Tästä syntyy myöskin viha Jumalan tahtoa vastaan, joka työtä vaatii, ja näin täytyy vihdoin sellaisen sydämen väsyä Jumalan käskyn ja tahtoon.

Kolmanteen vastataan, etteivät pyhät vaan yksin Jumala korjaa ijankaikkisiin majoihin ja antaa palkan.

Onhan tämä niin selvää, ettei mitään todistelua tarvita. Sillä kuinka voisivat pyhät meitä korjata taivaaseen, koska heistä jokainen itsekkin tarvitsee, että Jumala yksin hänen taivaaseen korjaa ja kullakin on tuskin, mitä hänen omaksi pelastukseksi vaaditaan? Osoittavathan sen viisaat neitseet, jotka eivät tahtoneet öljystä jakaa tyhmille (Matt. 25: 9), ja Piet. 4: 18 sanotaan: **Hurskas tulee tuskalla vapaaksi**. Samoin Joh. 3: 13 sanoo Kristus: **Ei astu kenkään ylös taivaaseen, vaan joka taivaasta astui alas, ihmisen Poika, joka on taivaassa**.

Kuinka nyt tahdomme selittää tuon Kristuksen lauseen: **Tehkää teille ystäviä, että he korjaavat teitä ijankaikkisiin ma-**

joihin. Me sanomme: Ensiksi ei tämä lause puhu pyhistä taivaassa, vaan köyhistä tarvitsevaisista maan päällä, jotka elävät kanssamme. Aivan kuin hän olisi sanonut: Miksi rakentelet kirkkoja, pyhille muistomerkkejä pystyttelet, palvelet minun äitiäni, P. Pietaria, Paavalia ja muita pyhiä vainajia? Eivät he sellaista tarvitse eikä muutakaan palvelustasi. Eivätpä he edes ole sinun ystäviäsi, vaan niiden, jotka elivät heidän aikanaan ja heille hyvää tekivät. Pidä sinä huolta sinun ystävästäsi, se on: vaivaisista, jotka sinun aikanasasi ja ympärilläsi elävät, lähimmäisistä naapureistasi, jotka sinun apuasi tarvitsevat; tee heitä mammonallasi ystäviksesi.

Toiseksi ei tätä ijankaikkisiin majoihin korjaamista tule niin ymmärtää, että ihmiset sen tekevät, vaan ne ovat todistuksia ja näytteitä meidän uskostamme, jonka olemme heitä kohtaan harjoittaneet ja osoittaneet, ja jonka tähden Jumala meitä korjaa ijankaikkisiin majoihin. Tätähän Raamattu puhetavallaan tarkoittaa sanoessaan: Synti kadottaa, usko tekee autuaaksi, se on: synti on syynä, että Jumala kadottaa ja usko on syynä, että Jumala tekee autuaaksi. Yleisenkin puhettavan mukaan sanotaan aina: pahuutesi tuottaa sinulle onnettomuuden, se on: pahuutesi on sinun onnettomuutesi ansio ja syy. Näin korjaavat ystävät meitä taivaaseen, sillä he ovat syynä siihen, että me sen uskon kautta, jonka olemme heitä kohtaan osottaneet, pääsemme taivaan valtakuntaan. Olkoon tämä puhuttu noista kolmesta kysymyksestä.

Vielä selvemmin evankeliumin ymmärtääksemme on vielä vastattava kolmeen kysymykseen: Mikä on mammona? Minkä tähden sanottanee sitä vääräksi mammonaksi? Kuinka käskää Kristus seuraamaan väärää huoneenhaltijaa, joka kuitenkin herransa vahingolla itselleen hyötyä hankkii, sillä onhan se epäilemättä väärin tehty ja syntiä?

Ensiksi: mammona on heprean kieltä ja merkitsee rikkautta eli ajallista tavarata, nimittäin sitä, mitä kullakin on säätyynsä nähden liikaa, ja jolla hän hyvästi voi toista hyödyttää itseään vahingoittamatta. **Hamon** hepreassa tarkoittaa nimittäin paljoutta, suurta ja runsasta joukkoa, josta sitten saadaan **mahamon** eli **mammon** merkitsemään hyvyiden eli rikkauden paljoutta.

Toiseksi sanotaan sitä vääräksi mammonaksi, ei tarkoittaen, että se olisi vääryydellä tai kiskomalla saatua, sillä väärin saadulla tavaralla ei voida mitään hyvää työtä tehdä, koska se pitää takaisin annettaman, kuten Jes. 61: 8 sanoo: **Minä olen Herra, joka oikeutta rakastan ja vihaan ryöväyttä polttouhria**, ja Salomo Sananl. 3: 27 sanoo: **Elä estele tarvitsevalle hyvää tehdä, jos sinulla on varaa, ettäs sen tehdä taidat**. Vaan sentähden sitä sanotaan vääräksi mammonaksi, että sitä käytetään väärin. Esimerkiksi kuin P. Paavali Efes. 5: 16 sanoo: **Aika eli päivät ovat pahat**, niin eivät päivät semmoisenaan ole pahoja, sillä Jumala on ne luonut hyväksi, mutta ne ovat sentähden pahoja, että pahat ihmiset niitä pahasti käyttävät, tekevät niiden kulus- sa paljon syntiä ja saavat aikaan pahennusta ja sielun vaaraa. Samoin on rikkauskin väärää, koska ihmiset sitä pahuuteen ja vääryyteen käyttävät. Sillä me näemme, että missä rikkautta on, siinä toteutuu sananparsi: raha rintaa rohkaisee. Siellä ryömitään, siellä valehdellaan, siellä ulkokullaillaan, siellä tehdään kaikkea pahaa lähimmäiselle, jotta vaan tavarata hankittaisiin, säilytettäisiin, ennettäisiin ja rikasten ystävyteen päästäisiin.

Mutta eritoten on se Jumalan edessä väärää mammonata siitä syystä, ettei sillä palvela lähimmäistä. Jos nimittäin lähimmäiseni tarvitsee enkä hänelle anna, vaikka minulla kyllä on, niin pidätän minä vääryydellä hänel-

le tulevan, sillä minä olen velvollinen antamaan hänelle tuon luonnollisen lain mukaan: **Kaikki mitä te tahdotte, että ihmiset pitää teille tekemän, niin te myöskin heille teekää**, Matt. 7: 12, ja Kristus sanoo Matt. 5: 42: **Anna sille, joka sinulta anoo**. Edelleen 1 Joh. 3: 17 sanotaan: **Jos jollakin olis tämän maailman hyvyttä, ja näkin veljensä tarvitsevan, ja sulkee sydämensä häneltä, kuinkasta Jumalan rakkaus pysyy hänessä?** Tämän vääryyden mammonassa havaitsevat harvat, sillä se on hengellistä, myöskin siinä tavarassa, joka on mitä rehellisimmälläkin tavalla hankittua. Tässä pettyvät nekin, jotka tietääkseen eivät kenellekään tee vääryyttä, koska eivät harjoita törkeätä ulkonaista vääryyttä, eivät rosvoa, varasta eivätkä kisko.

Kolmanneksi on moni kovasti vaivannut päätään sillä, mikä tuo väärä huoneenhaltija lienee, jota Kristus kehuu? Lyhyesti ja yksinkertaisesti vastataan tähän, ettei Kristus aseta meille esikuvaksi huoneenhaltijan vääryyttä vaan hänen viisautensa ja toimellisuutensa, jolla hän niin taitavasti osasi vääryydellä itseään hyödyttää. Aivan samoin voisin minäkin kehoittaa jokaista valvomaan, rukoilemaan ja sanaa tutkimaan, jos sanoisin: **Katsoppas, kuinka murhamiehet ja varkaat yönsä valvovat rosvotakseen ja varastaakseen, miksi et valvoisi sinäkin rukoillaksesi ja sanaa harjoittaaksesi?** En tässä kiitä murhaajia ja varkaita heidän vääryydestään, vaan heidän viisaudesta, jolla niin taitavasti pääsevät pahan tarkoituksensa perille. Samoin voisin sanoa: **Portto koristelee kullalla ja silkillä houkutelakseen nuoria miehiä peräänsä, miksi et sinä koristelisi hengellisesti itseäsi uskolla, että kelpaisit Kristukselle?** En tässä kiittänyt hau- reutta, vaan itse pahassa toimessa osoitettua ahkeruutta.

Samalla tavalla vertaa Paavali Aadamia Kristukseen Room. 5: 14 sanoen: **Aadami on**

Kristuksen esikuva. Kuitenkin on meillä Aadamilta pelkkä synti ja Kristukselta sula armo perintönä, niin että molemmat ovat suunnattoman vastakkaisia toisilleen. Mutta vertaus ja kuva pitää paikkansa seurauksen eli syntymän puolesta, ei hyveiden eikä paheiden puolesta. Syntymän puolesta siten, että samoin kuin Aadam on kaikkein syntisten isä, samoin on Kristus kaikkein vanhurskasten isä, ja samoin kuin me olemme kaikki yhdestä Aada-

mista syntisiksi syntyneitä, samoin tulemme me vanhurskaiksi yhdestä Kristuksesta. Siis on väärä huoneenhaltija tässä pantu meille esikuvaksi ainoastaan viisautensa puolesta, jolla hän niin hyvin osasi itseään hyödyttää, että mekin yhtä valppaasti pitäisimme sielustamme huolta oikeutta noudattaen, kun hävääryydellä ruumiinsa ja toimeentulonsa parasta katsoo. Tähän tahdomme tällä kertaa pyhäytyä ja rukoilla armoa Jumalalta. Amen.